

СУСПІЛЬНІ ПРАЦІВНИКИ СУСК-у

В останніх роках члени Союзу Українського Студентства Канади почали критично та об'єктивно аналізувати проблеми сучасного українського суспільства тут, у Канаді. Студенти стали свідомі того, що процес еволюції в українському суспільстві не розвився до повного його потенціалу. Навпаки, асиміляція у канадійському суспільстві представлялась як найбільша перешкода для нормального розвитку.

Із цієї перспективи, під час 10-ого КОНГРЕСУ СУСК КУ у Ванкувері 1969-го року, було вирішено влаштувати "Студентський Рух" по цілій Канаді. Під час цих трьох років, існування так званого "Студентського Руху", ціль студентів не зазнала великих змін через те, що симптоми проблематики також не змінилися. Наприклад: ми сьогодні спостерігаємо, що ажкож 80 відсотків української молоді не зорганізована і не увімкнулася в українські справи. Українці в Канаді ще назагал мають почуття та комплекс меншешварти. Між нашими організаціями ще існують розколи та непорозуміння, базовані на політичних, економічних та релігійних ріжницях. Також канадійський уряд не дуже звертає увагу на потребу збереження української мови і культури.

Коротко сказати, СУСК старається побороти асиміляцію, з метою об'єднати всі українські сили до українського руху. Минулого року 5 суспільних працівників СУСКУ розіжджали по цілій Канаді із метою помножити і поширити український студентський рух. Ця програма виявилась дуже успішна. Цього року 20 суспільних працівників продовжують цю працю.

Щоб познайомити працівників з різними політичними і соціальними проблемами українсько-канадійського суспільства, вибрані студенти взяли участь у двотижневому орієнтаційному курсі, який відбувся в Інституті Св. Володимира в Торонті. Курс офіційно почався в понеділок, 10-го травня.

Програма складалася з різних тем, які включали аналіз українського і кана-

дійського суспільства, етнічних громад, українських організацій, студентського життя, шкільництва, засобів комунікації соціального громадського поживлення багатокультурності в Канаді та огляд ситуації в сучасній Україні.

Різнi доповідачі були запрошені, щоб висвітлити соціальний процес дитини в українському суспільстві, а особливо важливість українських садочків та світли-

чок, літніх таборів, рідних шкіл та організацій, як, наприклад, СУМК, СУМ, Пласт, ОДУМ, МУНО, УКЮ.

Були також представники і науковці з міської і провінційної шкільної ради, котрі говорили про систему шкільництва та можливості внести українську мову до програми цілоденної англійської школи. Тяжко обміняти англо-сакооскський шовінізм і їхнє наставлення не тільки до українських

проблем і потреб, але також до інших етнічних груп.

Поділ і структура КУК-у була виласнена представникам приналежних організацій. Справа патріярхату і укр. самостійної церкви була дискутована, і проблеми між українськими католиками і православними були порушені.

Представники українських політичних партій, як також і представники федерального уряду, доповнили знання про їхнє існування. Репрезентант федеральної ліберальної партії наголошував, що

Продовження на ст. 5.

Ч. 3 (13)

ЛИПЕНЬ 1971

РІК ІV

СУСПІЛЬНІ ПРАЦІВНИКИ СУСК-у

УКРОМ

Цього літа українська студентська молодь запланувала зорганізувати Український Канадійський Фестиваль Мистецтва, який відбудеться в дні 30-го серпня до 3-го вересня у приміщенні Університету Лейк-геа.

На мою думку це дуже своєрідний та безпрецедентний почин, тому, бо його мета і

семинарів в ділянках модерного і народного танку, балету, драми та літератури, музики, фільмової продукції та фотографії, образотворчого мистецтва, скульптури, графіки і кераміки.

Семінарі будуть відбуватися кожного ранку від понеділка (3-го серпня) до п'ятниці (3-го вересня) під проводом

УКРАЇНСЬКИЙ КАНАДІЙСЬКИЙ

структура відрізняється від інших, минулих українських імпрез в Канаді.

Головною метою фестивалю є активний обмін думками та ідеями серед самих мистців при активній співучасті заінтересованої публіки. Фестиваль створить нагоду для мистців, які живуть розкинуті в різних осередках Канади зустрінутись та продискутувати їхні мистецькі проблеми. Рівночасно вони зможуть кри-

професійних сил. Досі дефінітивно погодилися до підготовки слідуєчі науковці та мистці: Ярослав Розумний, Леонід Молодохан та Ада Лисак. Крім цього деякі семінари відбудуться під проводом фахівців, як приміром: модерний танок проведе Надія Павличенко; балет – Рома Прийма-Богачевська та Люсія Павличенко, фільмову продукцію – Роман Кройгер; міміку та голос – Браен Ста-

ФЕСТИВАЛЬ МИСТЕЦТВА

тчно розглянути сучасний стан мистецтва, найновіші мистецькі течії та культурні процеси, місце українського мистецтва в Канаді, та можливості його розвитку. Виставки їхніх праць та мистецьких досягнень будуть стимулом молодих творчих людей для поживленої праці в поодиноких ділянках мистецького та культурного життя українці у Канаді.

Головною платформою і місцем для дискусії буде рід

вечний. Кожного дня після обіду учасники будуть мати нагоду прослухати доповіді на літературні та мистецькі теми, як приміром, доповідь Богдана Клаумаша про український канадійський фольклор, Марини Рудницької про українську народну ношу, Радослава Жука про сучасну архітектуру; Валеріяна Ревуцького про проблеми драми та театру.

Продовження на Ст. 4.

КАНАДСЬКІ ЕТНІЧНІ СТУДІЇ

Заходами "Між-Університетського Комітету Канадських Слов'ян", від 21-го до 23-го травня 1971 р., відбувся унікальний "Інтернаціональний Симпозіум", який досліджував питання "Мова й культура у плюралістичному суспільстві".

Між-Університетський Комітет Канадських Слов'ян, об'єднання вчених з ділянок гуманістики та суспільних наук, був заснований в 1965 р., щоб досліджувати та заваансувати канадсько-етнічні студії. За відносно короткий час, Комітет зорганізував три національні конференції, та видав три публікації, які тепер є основою для дальших дослідів у тій ділянці. Ці видання Конференції та щогорічний "Симпозіум" у більшості завдячують державно-

му секретаріатові і підтримку, і фінансову допомогу.

На щогорічному з'їзді були присутні як доповідачі, дискутанти та предсідники 34 спеціальїсти з ділянок соціології, історії, політичних наук, лінгвістики, права й освіти, із Канади, Америки та Європи. Поміж 140 зареєстрованих гостей були представники федерального та провінційного урядів, представники різних етнічних організацій та представники освітніх установ.

Програма конференції складалася із семи сесій, які займалися такими темами: Етнічні суспільства в Європі, Освіта і Етнічність, Релігійні установи та етнічна ідентичність, Суспільна інтеграція та етнічне розрізнення,

етнічна ідентичність та національна єдність, Етнічні групи у Квебеку і Проблеми багатокультурності.

Ініціатором симпозіум був проф. К. Біда, голова Комітету.

Продовження на Ст. 6.

ПОВІДОМЛЕННЯ

... 7. - 14. VII. 1971 р. - Світовий З'їзд Українського Студентства в Мюнхені, (Зах. Німеччина).

... 30. VIII. - 3. IX. - Український Фестиваль Мистецтва в Тандер Бей, Ont.

... 4. - 7. IX. 1971 р. - XII Конгрес СУСК-у в Тан-гер Бей, Ont.

STUDENT

PUBLISHED BY THE UKRAINIAN CANADIAN STUDENTS' UNION (SUSK)

67 Harbord Street
Toronto, Ontario

Головний Редактор:
Зеновій Заарич

Редакційна Колегія:

Юрій Микитин
Віра Гамівка
Богдан Лищшин
Ірина Макврик
Галія Побуги
Ольга Фецич

Матеріали, підписані прізвищем, чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам Редакції чи Союзу Українського Студентства Канади (СУСК).

Редакція застерігає за собою право редагувати прислані матеріали тільки за дозволом автора.

Друкарня—Офсет "ПРУТ", Торонто, 241, авт. Ніагара, 363-6460

РЕДАКЦІЙНЕ СЛОВО

Нещодавно американська зовнішня політика змінила радикально своє становище до китайської справи. Зміна потреб та інтересів американської політики вплинула на забуття з боку Америки гарантій для Тайвану хоронити національний китайський уряд Чіан Кай-Шека перед комуністичною загрозою та підтримання спору Тайвану за офіційну позицію як єдиного справжнього репрезентанта всього китайського народу. Ця радикальна зміна американської зовнішньої політики є ясна: своскорисливість могутньої країни стоїть поперед справедливих стремлень та бажань малих або слабких народів.

Не є тут місце розглядати справу, який китайський уряд має право бути визнаним як справжній уряд Китаю, — цей епізод історії народів тільки підкреслює, що слабкі або менші народи надалі жнуть з ласки могутніх потуг.

У цьому ж часі ми, українці, можемо багато навчитись із світових подій. Як довго західний світ та його організації будуть із власної користі залежні від співпраці та гармонії із совєтською Москвою, так довго вони не будуть цікавитись українською справою. Однак, якщо українська справа або становище української діаспори будуть корисні для західного світу, то він буде підтримувати нашу справу. Слабка, або мала, або підкорена нація може бути тільки тоді успішна у своїх діях, якщо вона вміє добре використати артистичний баланс між суперечними інтересами великих потуг. Щоб успішно заграли цю гру політики (дипломатії), треба бути хитрим, приготуваним, а найбільш — зорганізованим та сильним у внутрішній єдності.

Наша українська спільнота — чи то в Україні, в Сибіру чи в діаспорі, — потребує якраз цієї єдності всього українства в часі наступу ворожих сил. У Канаді наше суспільство борониться перед асиміляцією; у церковному житті українській католицькій Церкві загрожують загрози Ватикану з Москвою, які провадяться коштом української католицької Церкви, та тим загрожують і українському народові та загально українській справі. На всіх фронтах боротьби за українську справу, стає шораз ясніше для всіх українців на цілому світі: нам треба з'єднатись у спільній боротьбі за наше українство — нам треба шораз більше закріплюватись у спільній праці для досягнення нашої мети та для поширення пізнання своєї гордості — бути собою, бути українцем!

Це прямування поширити наше українство, пізнати себе як гора національна група, та скріпити єдність нашого українства є якраз завданням, яке собі поставили суспільні працівники Союзу Українського Студентства Канади на своїх щорічних вакаціях по різних містах Канади. Нас є понад півмільйона мешканців у цій країні. Це могла б бути велика сила — якщо б вона була з'єднана та зміцнена спільним почуттям єдності свого українства. Збудити гордість своєї належності до українського суспільства, до української культури — є якраз мета тих студентів, які пожертвували свій час для суспільної праці.

УКРАЇНСЬКА ПЕРЛИНА - МОВА!

Тепер, коли на рідних землях, намагаються знищити нашу мову, викоринити її, щоб нарешті Український народ засимілювався, ми, українські студенти, також занепадаємо. Мова — дух народу — гине серед студентства. Шкільний рік розпочинаємо суперечкою: — якою мовою провадити сходи українського Студентського Клубу? "Студент"

виходить двома мовами, з перевагою англійської мови, — поперше, бо не знаходиться досить зацікавлених та амілих студентів, щоб писали українською мовою, а подруге, через те, що студенти, замість бажати поправити свою мову, ають читати по-англійському. Лише наша "Зозулька" якось, хвала Богові, не занепадала і тримається української мо-

ви. Люди говорять про нове відродження українського студентства в діаспорі. Студенти працюють як суспільні працівники, улаштувають конференції, борються за права української мови, за багатокультурність. Студенти протестують проти ув'язнення українського історика Валентина Мороза ... Але чи знають, чому вони протестують, чи читали "Серед снігів"?

Забуді, чи зневажають міцний і тривкий моаний зв'язок людей. Усі національні визвольні рухи починались із нутра та із потреби мовних об'єднань. Так звані національні меншости, розпоршені в масі чужих націй, живуть і розвиваються найчастіше, якщо зв'язані єдністю своєї рідної мови.

Стан мови народу є показником його культури, бо мова є засобом для передачі та виявлення своїх думок, поглядів, ідей. Тому асі прояви культури — побут народу, заичаї, політика, етика, релігія — залежать від мови.

Наша мова — це неопіненний скарб. Але мало хто турбується, щоб розкрити її багатства. В нашій літературі знаходяться величні слова: із сілі генія-лірика:

Продовження на Ст. 4.

Олександр Де

Ідеї, уяви, слова ...

Що — слова без ідей чи уяв?

Що — ідеї й уяв без слів?

Що — Поет без чистої пради,

без любово-чириці

і честі перлини?

Кожний може,

як схоже,

слова перекреслити всі,

заперечити ідеї й уяв чужі,

але хто,

відважніший із айдаажних,

заперечити зможе

слово чистої пради,

наповнене любово-чирицею,

чеснотами перлини,

у піснях Поета-Співця?

Квітень, 1970 р.

Редакційна колегія "Студент"-а щиро дякує письменниці Олександрові Де за милу несподіванку у формі надісланих книжок письменника на руки членів редакційної колегії.

DID YOU KNOW ...

... T. Shevchenko may be considered a pioneer of new techniques of engraving not only in Ukraine but also in Russia. In 1842 in St. Petersburg he made a galvano-engraving illustration to Shakespeare's King Lear, the first of its kind in Russia. (Taraa Shevchenko, The Artiat, Ivan Dywan, Editor, Winnipeg, 1964, pg. 82.)

... A close friend of Shevchenko, whom he met in St. Petersburg after Shevchenko's release from exile was the Shakespearean actor Ira Aldridge, an American Neg-

ro, whose portrait Shevchenko drew in black and white pencil. (Idem, pg. 84.)

... The luminaries of St. Petersburg Academy in the XVIII century were Ukrainians: Antin Losenko, Volodymyr Borovykovaky, Dmytro Levytsky, and the sculptors Ivan Martoa and Michael Kozlovaky.

... that the monumental mosaic and fresco painting is the principal element of St. Sophia Cathedral in Kyiv. The combination of mosaics and frescoes is not found in Byzantine churches. It is a

distinctive feature of St. Sophia in Ukraine. The principal parts of the church — the central space under the dome and the central apse are adorned with vari-colored mosaic pictures. All other parts of the church — central and lateral navea are decorated with frescoes.

... that of all ancient mosaic survived in the world, those of St. Sophia in Kyiv are most authentic examples of the monumental painting of XI century, because they have never been done over again.

ЗАЯВА ЦЕСУС НА "РЕЛІГІЙНО-НАЦІОНАЛЬНІЙ

МАНІФЕСТАЦІЇ

в Торонто, Онтаріо, Канада.
27-го червня, 1971.

Центральний Союз Українського Студентства вітає голову Української Католицької Церкви, Й. Блаженство Верховного Архієпископа владика Кир Йосифа Сліпого, присутніх владик, все українське духовенство, представників українських організацій, гостей, українську молодь, та вірних на цій маніфестації солідарності з воюючим українським християнством, яке боролось і бореться за права української Церкви і за права української нації.

Центральний Союз Українського Студентства в імені українського студентства у вільному світі, об'єднаного в ЦЕСУС, і в імені українського студентства в Україні і всюди поза залізною заставою, яке бореться за національні, культурні та релігійні права українського народу, гостро протестує і засуджує Ватиканську курію за її антиукраїнські виступи і потягнення. Рівнож ЦЕСУС засуджує контакти, які плетє Ватикан за атеїстичною та імперіалістичною Москвою, бо цей діалог ведеться коштом українського народу і українських Церков. НЕ МОЖЕ БУТИ порозуміння з тими, які прямо відповідальні за геноцид українського народу, в наслідок чого загинуло о-коло 15,000,000 українського люду за останніх 50 років. Не може бути порозуміння з тими, які вислали в сибірські м'язни смерті мільйони невинних людей. Не може бути порозуміння з тими, які про-

ляли кров або ув'язнили тисячі українського духовенства і владик та сотні тисяч вірних українського православного та українського католицького віровіснани. Не може бути порозуміння з тими, які нищать українські культурні надбання, з тими, які русифікують, палять манастирі і бібліотеки. Не може бути порозуміння з тими, які знищили і нищать сотні українських християнських храмів по всій Україні. Не буде порозуміння з тими, які держать в тюрмі владика Василя Величківського; Не може бути порозуміння з тими, які замучують в тюрмах Валентина Мороза, Святослава Караванського, Володимира Горбоного, Катрю Зарипську і тисячі інших українських патріотів. Не може бути порозуміння з тими, які виконують роботу диявола на землі, бо це суперечить принципам християнства і принципам підставової гуманності.

Центральний Союз Українського Студентства заявляє свою піддержку мученикові за Христову віру і за український нарід Первоєрархів Української Католицької Церкви, Блаженішому владикі Йосифу Сліпому і всім владикам, які змагають до по-місности Української Церкви

через патріархальний устрій.

Центральний Союз Українського Студентства настоює, щоб, незалежно від станов-ща Ватикану, Блаженіший Верховний Архієпископ у най-скорішому часі прибув до своїх вірних в Канаді, щоб негайно був скликаний Синод українських католицьких владик з метою проголошення патріархального устрою для Української Католицької Церкви під проводом Верховного Архієпископа. Того вимагає історична хвилина; Того вимагають потреби і права українського народу і української Церкви.

Центральний Союз Українського Студентства закликає все українське духовенство і всіх вірних обох Церков українського народу до єдності і співпраці для добра всіх українських людей, для добра українських християн, для добра всієї України; ЦЕСУС

закликає мирян та все українське духовенство - духових провідників українського на-роду, скріпити боротьбу проти матеріалістичних тенденцій, які підточують українське духовенство надальше поборювати не-українські і ворожі впливи в українських Церквах. ЦЕСУС закликає все українське духовенство скріпити свою конкретну участь в обороні політичних, культурних і релігійних, Богом даних прав українського народу та української людини, бо на їх захист вже стало українське патріотичне сту-

Голова ЦЕСУС, Олег Романишин, під час Релігійно - Національної Маніфестації

дентство і молодь, в Україні і в діаспорі.

Центральний Союз Українського Студентства ставить вимогу, щоб негайно була створена постійна комісія, зложена із українського духовенства і мирян за звільнення з московської тюрми потерпілого за Христову віру і український нарід владика Василя Величківського та всіх владик і духовенства обох українських християнських Церков, які ще по сьогоднішній день караються в тюрмах і концлагерях більшевницької Москви; щоб ця комісія несла в імені всіх українців, і за їхньою допомогою, духову і матеріальну допомогу всеукраїнському воюючому Християнству в Україні і поза її межами.

Українське студентство глибоко відчуває, що Христо-

ва віра для українського народу є вірою Вільних Людей. Християнський Бог для української нації є Богом Волі, Пrawdи і Любoви. Вийшовши з України в діаспору, українці взяли зі собою тільки свого Бога, свою Церкву, свій Собор, який вони будуть всечасно, звавди і в усюмо. Українці виражають у Ньому Людину, якнайкращу частку себе, свого народу, і бажання до боротьби за рідний край. Українці вибудували свій Собор, і будуватимуть його звавди, де б їм не прийшлося жити, тому, що Український Собор Духа - УКРАЇНСЬКА Церква є прозвом Божим і виявом української субстанції, української духовости, голосу предків і заповіть нащадкам.

Управа ЦЕСУС.

TO A KURD BROTHER

W. Symonenko *
(1935-1963)

Fight and you shall win!
T. Shevchenko

The mountains drenched in human blood invoke,
The menacing storm clouds are closing in,
Into the valleys ravaged and torn
The hungry chauvinism is bursting in.

Oh, brother Kurd, your cartridges preserve,
But lives of wicked killers never spare!
Upon the bastards of selfrule and spoil
Swoop like cyclone, like bolt of lightning rare!

Converse with them by whistling bullets only
For they have come not only as your master:
They came to take your language and your name,
And turn your son into a roaming bastard.

With an oppressor you won't get along:
You pull the cart - he sits and drives in evne,
Grows ugly fat from blood of weary peoples
Our fiercest enemy - the chauvinism.

He will do all to force you down,
He has engaged perfidy with shame...
Oh, brother Kurd, your cartridges preserve,
Or you will lose your people and your name.

Don't rock to sleep the night of hate.
For affable and kind you only can exist
When into gaping grave will tumble down
The last on our planet chauvinist.

Translated from Ukrainian
by L. Lishchyns

*Wasył Symonenko was born, lived and died in Ukraine.
This is one of his poems never printed in USSR.

СТАРІ АРГУМЕНТИ

Справа поїздки прем'єра П'єра Е. Трудо до ССРСР та тим і порушена справа відносно Трудо до української ситуації ще не зовсім закінчена. Нещодавно канадсько-німецька газета "Монтреалер Нахріхтен" помістив редакційну статтю, у якій накидається за його промову в Сенаті 3-го червня ц.р. Цього ж дня сенатор Юзик обвинувачив прем'єра Канади, що дружні договори прем'єра із Советським урядом є шкідливі для Канади - країни, яка вважалася як останній при-тулок тих народів, які утратили волю у своїх країнах через московсько-більшевницький імперіалізм, та що співдружність між Канадою та Советським Союзом у торговельних та культурних справах можна пояснити як при-знання та схвалення канадським урядом жорстокого вярваризму та злочинів мос-ковського режиму. Німецька газета, однак, уважає до-говір Труда як прогресивний

рух у світовій політиці до дружности та мирної коекзистенції між Сходом та Заходом, та вважає виступ сенатора Юзика як вигук "еміграційного українця", який, мовляв, вимагає того, щоб Канада втручалася у внутрішню політику Советського Союзу, цебто іншої країни. Порівнюють положення України у ССРСР до положення Квебеку в Канаді, та закидають, що коли б Трудо порушував справу України в ССРСР, то він те саме б робив, що Деголь, перебуваючи у Квебеку в 1967 р.

Аргументи "Монтреалер Нахріхтен" уже старі - шми

користувалися всі вороги української справи, щоб поборювати державницькі прями-вання українського народу. Перш за все, сенатор Юзик не є український емігрант. Народився сенатор у Канаді, у місті Пінто, коло Естеван, у Саскачевані, як син українських піонерів. Став він в обороні української справи в канадській Сенаті як кандидатів українського походження в обороні своїх предків та в обороні людських прав, які в Канаді існують.

Продовження на Ст. 5.

ПРОГРАМА - ЦЕСУС

Центральний Союз Українського Студентства передає свої коментарі та новини щоп'ятниці о 1-ій год, по полудні на українській радіопередачі "Прометей", на хвиліх 101 FM CHIN в Торонті.

ІНІЦІАТИВА

Поміж цікавими проєктами, прийнятими канадським урядом цього року на так званій "Опортунітіс Фор Юс проґрам", був проєкт Богданки Цмоць з Оттави. Для шістьох осіб є завдання досліджувати та розвідувати канадські культурні та комунікаційні установи, з метою приготувати серію інформативних есеїв.

Копії есеїв, чи так звані "рісєрч пейперс", будуть розіслані до асїх українських часописів, журналів та радіо-передач Канади, як також до державного секретаріату та "Інформейшен Канада".

I.M.

ЛІТНІ КУРСИ в САСКАТУНІ

Цього літа перший раз у Саскатуні відбуваються українські курси для середньо-шкільної молоді.

Програма включає:

- 1). акредитовані курси української мови для студентів 9-ї, 10-ї, 11-ї, та 12-ї клас.
- 2). історія українців Канади
- 3). географія України
- 4). українська література
- 5). історія України
- 6). українські народні танки
- 7). хоровий спів і гра на бандурі

В додатку до цієї програми заплановано також навчання у таких мистецько — прикладних ділянках, як: вишивання, різьба, писання писанок, українське кухарство, малювання й художнє фотографування.

Для розваги студентів зааряджено такі денні заняття: спортові ігри, плавання, забави, ансвітлювання фільмів, екскурсії до музеїв, мистець-

УКРАЇНЬСЬКА ПЕРЛИНА — М О В А

Продовження із Ст. 2.

"І небо не вмить, і заспані хвилі,
І понад берегом геть-геть,
Неначе п'яний очерет
Без вітру гнеться ...";

до вічного революціонера:

"Мов водоспаду рев, мов битви гук кривавий,
Так наші молитки гриміли раз-у-раз;
І п'ядь за п'ядю ми місця здобували,
Хоч не одного там калічили ті скали,
Ми далі йшли, ніщо не спиняло нас!"

до незламної душі поетки:

"Ні, я хочу крізь сльози сміятись,
Серед лиха спілати пісні,
Без надії так сподіватись,
Жити хочу! Геть думи сумні!"

до перлин сучасної доби:

"Різні бувають естафети.
Передають поетам поети.
З душі у душу,
Із мови в мову
Самобою духу і праву слова,
Не проминаши на речі тлініні —
На словообство і на вигоду,
І не зронивши,
Бо звук падіння
Озветься боєм в душі народу."

* * *

"... і асе це так просто як
на вулиці розминаються
незнайомі перехожі, як розминається рука
з безліччю дощових крапель."

Ірнна Макарнк

ких галерій, прогульки до парків, озер та поїздки по історичних піонерських поселеннях.

Душпастирська опіка студентів, як православного так і католицького віровизнання та навчання релігії і церковного співу провадиться під наглядом місцевих православних та греко-католицьких от-

ців.

Курси викладають професійно кваліфіковані вчителі.

Підготовкою програми займається Рада Української Школи при допомозі українського Інституту ім. П. Могили.

Курс триватиме 6 тижнів, від 4-го липня до 15-го серпня, 1971 р.

Продовження із

Ст. 1.

У К Ф М

Вечером буде відбуватися концертна програма для публіки з виступами танкових груп, сценічними постановками, хоромими та сольовими точками, ансвітленням українських фільмів, накручених в Канаді та в Україні та найновіших сучасних фільмів визначних канадських фільмових режисерів. Тут згадаємо фільм, нагороджений 2-ю міжнародною медаллю в Каннах, "Тіні забутих предків", "Сон" та "Кам'яний Хрест", які були накручені в Україні; документарний фільм про мистця Якова Гніздовського, за який здобула американську нагороду цього року в Нью Йорку режисер П. Новачкий, та чотири фільми молодого українського режисера з Нешенал Філм Борд, Романа Кройтера, між ними Воєсвіт і Стравінський.

Всі учасники фестивалю будуть мати нагоду оглянути малювальні виставки, анставки скульптури і графіки, мистецтво оточення, світляних ефектів та кінетики, виставки фотографії, української народної нощі та народних музичних інструментів. До участі у анставах запрошено анзначних професійних мистців та студентів мистецтва.

Передбачасмо, що у фестивалі прийме участь понад 400 осіб.

- Папе редактору, що сталося з Вашим журналом ?
- Як, що сталося ? Нічого ...
- Чому його більше не видно ?
- О, не видно ... — відповідає швидко редактор.
- Не видно тому, бо журнал вийшов.
- Та як вийшов, як нема його ?
- Вийшов з ГРОШЕЙ ...

"СТУДЕНТСЬКИЙ ГОЛОС"

Радіопрограма під керівництвом Юрія Боднарчука і Олександра Олійника, на вихлях:

1540 CHIN A.M.

У Торонті

Передача відбувається кожної суботи о год. 12.30.

UKRAINIAN STUDENTS LITERARY CIRCLE UNIV. of MANITOBA

In order to provide an opportunity for students to read and discuss their own creative writing, two literary evenings were held by the Circle for this purpose. During the first meeting held Dec. 17, 1970, students Sofib Kachor, Myrosia Pidhirna, Marta Kachor and Dmytro Farkawych read some of their works. At the Feb. 5, 1971, evening, Ihor Sochylo, Petro Melnyckyj, Marta Kachor and Yarem Shuliakewych gave readings.

On Jan. 19, the Circle sent letters to various officials at the University of Western Ontario in London, Ont. supporting the Ukrainian Students Organization at the U. of W. O. in their efforts to have Ukrainian recognized as an accredited course in the university curriculum.

In addition to a book exhibit at the Univ. of Manitoba Elizabeth Dafoe Library in commemoration of the 100 th anniversary of the birth of poetess-dramatist Lesya Ukrainkа organized by Zorianna Hrycenko and Marta Kachor, a seminar for students on the topic "Shakespearean Motifs in the Works of Lesya Ukrainka" was held in the Faculty Lounge of the Fletcher Argue Bldg. on Thurs. Mar. 4. The seminar paper was presented by Sofia Kachor. Readings of selected works of Lesya Ukrainka was given by Marta Kachor.

During the second semester, the Circle also published a stationery card entitled "Kolch" designed by Univ. of Man. Fine Arts student, Irena Kuziw, for the purpose of raising funds for the continuation of bringing in to Winnipeg writers for literary evenings.

On Sat. May 8th, the Literary Circle sponsored an evening commemorating the 100th anniversary of the birth of short story writer Vasyly Stefanyk (1871 - 1971) in the Planetarium Auditorium, 190 Rupert Ave. Guest speaker was Prof. Danylo Struk, of the University of Toronto, who spoke on "Human Tragedy in the Works of Vasyly Stefanyk". Both students and the general public were cordially invited to attend the evening.

The executive of the Ukrainian Students Literary Circle for 1970-71 consisted of: Sofib Kachor, president; Marusia Hewryk, vice president; Zorianna Hrycenko, secretary; Yarema Shuliakewych, treasurer, Vera Hrycenko, records; Prof. Jaroslav Rozumnyj, advisor.

СУСПІЛЬНІ ПРАЦІВНИКИ СУСК-У

в Канаді існує одна культура і дві офіційні мови. Основою цієї культури є економія, а мова і звичаї це є тільки дрібні складові елементи культури. Під час семінарів про соціальне по- жавлення говорилися про різні способи організування громади для ефективної пра- ці.

Кілька важливих проєктів для нашого суспільства, які хочуть реалізувати суспільні працівники цього літа — є уживання українських тем у канадійських фільмах, становлення українських радіо- програм та накручення теле- візійних програм на звуко- зорові тасьми або "відео

Продовження із Ст. 1.

тейп". Це є важливий спосіб комунікації, який може краще з'єднати українців у Канаді.

Працівники мають два головні обов'язки: перш за все нав'язати контакти поміж українським суспільством та урядом, і поміж українцями та іншими етнічними групами, а подруге — до- помогти у внутрішніх справах нашого українського суспільства у Канаді.

Своєю працею суспільні працівники СУСК-у стараються поширити "український студентський рух"

та тим дати приклад українській громаді в Канаді стати до боротьби за збереження української ідентичності, української культури,

— і тим дати змогу вільного розвитку українства у цій країні на майбутнє.

СУСПІЛЬНІ ПРАЦІВНИКИ

АНДРІЙ БАНДЕРА з Торон- та, працює як координатор східньої Канади, МАРУСЯ БАРАБАШ із То- ронта, працює в півден- ній Онтаріо.

Під час орієнтаційного курсу суспільних працівників СУСК-у

ЛЯРИСА БЛАВАЦЬКА з Ед- монтоном, працює в Тан- дер Бей, МАРКО БОЙЦУН із Торон- та, працює у Вінніпегу, ЮРІЙ БОДНАРЧУК з Мон- треалу, працює в Торонті, ГАНЯ ГАЛАН з Брантфор- ду, працює як референт студентських справ на Канадському, ОЛЕГ ІЛЬНИЦЬКИЙ з Він- ніпегу, працює в північ- ному Онтаріо, ЮРКО КОВАР з Торонта, і- де до Ванкуверу, ГЕНЯ КОЦУР з Торонта, працює в південній Сас- качевані, МАРУСЯ КУХАРИШИН з Ед- монтоном, працює як коор- динатор західньої Канади, ГАЛЯ КУЧМІЙ з Торонта, працює в центральній Ма- нітобі,

ВІРА ЛИХИТЧЕНКО із То- ронта, працює в південній Альберті, ОЛЕКСАНДЕР РУДНИЦЬ- КИЙ з Монтреалу, працює в Калгарі, ЛЮДМИЛА ПАЛЬЧЕВСЬКА з Монтреалу, працює в північному Саскачевані, ІГОР ПЕТЕЛИЦЬКИЙ з Ванкуверу, працює в пів- нічній Манітобі, ВОЛОДИМИР КОРОВАЙЛО із Саскатеринс, працює в Саскатуні в Саскаче- вані, ОЛЕКСАНДЕР ОЛІЙНИК з Монтреалу, працює в То- ронті, АНДРІЙ СЕМОТЮК з Ванку- веру, працює в Оттаві, БОГДАН СІРАНТ з Торонта іде до Едмонтоном, ОЛЯ ХМІЛІВСЬКА з Торон- та, працює в Монтреалі.

ДВІ ЗАХАЛЯВНІ КНИГИ З УКРАЇНИ

Вірші І. Калинця і В. Стуса

Брюссель (УІС "Смоло- скин"). Поеза на чужині все більшої кількості захаляв- них (самвндавівських) творів є доказом посилення в УРСР цензурних обмежень та затиску і так обмеженої свободи творчості.

В більшість випадків за- халявні твори заборонені на Україні не тому, що вони не мають політичного спряму-

вання і не порушують ідео- логічно-політичних питань. Це відносилось до збірки захалявних поезій Василя Го- лобородька "Леточе віконце", а тепер — до двох збірок вір- шів молодих поетів Ігора Калинця і Василя Стуса, які появились у видавництві "Література і мистецтво" в Брюсселі, (Бельгія).

Ігор Калинець : "Вірші з України"

Книга має 126 сторінок, груба оправа, ілюстрована шістьма графічними малю- нками Б. Сороки, які тема- тично пов'язані з поезіями, репродукціями трьох картин О. Новаківського, відбиткою моголи М. Шашкевича та д- же символічними "чорними рамами до образу Холодно- го" спаленого дощентом В. Любчиком, відомим з "Хро- ніки опору" В. Мороза.

Творчість І. Калинця ві- дома на чужині ще з 1966 р., коли то вперше журнал "Смолюскін" (ч. 4-5, 1966) опублікував довшу статтю про молодого поета та ви- бір віршів зі збірки "Країна колядок" із циклу "З білого антракту".

Ігор Калинець народився в 1939 р. на Ходорівщині. В 1961 р. закінчив філологіч- ний факультет Львівського університету, деякий час працював у Львівському об- ласному державному архіві.

Поезії І. Калинця знайшли прихильні відгуки на Укра- їні і в Західних літератур- них кругах. Вони були пере- кладані на багато чужих мов.

Збірку поезій І. Калинця "Поезії з України", у видав- ництві "Література і мис- тецтво" попереджує обшир- на стаття Романа Семковича, в якій дається цікавий огляд творчості поета.

"Поезії з України" поді- ляються на кілька частин: "Дійство перше" (19 віршів), Інтермедія "Мій давній го- лос", 1962 (11 віршів), "Дій- ство друге" (21 вірш), Ін- термедія "Каліновий герб" (16 віршів), "Дійство третє" (17 віршів). В додатку пере- друковано 10 віршів з різ- них видань.

ВАСИЛЬ СТУС : "Зимові дерева"

Книгв має 206 сторінок, груба оправа, прикрвшена відбиткою погруддя поета роботи скульптора В. Дов- ганя, обкладинка — роботи

COMMUNITY ANALYSIS : a poem

There are some Ukrainians who —

- ... attend weddings
- ... write for Ukrainian newspapers
- ... sing songs
- ... play musical instruments
- ... attend school
- ... organize clubs
- ... teach

There are others who —

- ... belong to the Professional & Businessmen's Club
- ... run the Credit Unions
- ... own the Ukrainian Book stores
- ... donate

Several —

- ... enter carnival contests
- ... sell tickets
- ... are in charge of Bingos
- ... run the Bozoors
- ... sell their wares at the city market

Others —

- ... are leaders in our churches
- ... sermonize
- ... preach

And there are some Ukrainians —

- ... who say they are not.

Irko Kucharyshyn

А. Стебельської, передмова Аріяди Шум.

Хоч поезія Василя Стуса була мало відома, зате його ім'я набрало популярності в Україні й на чужині, в зв'язку з його протестними листами в обороні ув'язнених українських культурних діячів.

Василь Стус народився в 1938 р. на Вінниччині, в 1964 р. був аспірантом Ін- ституту літератури АН УРСР.

Його перша збірка вір- шів "Зимові дерева", яка по- явилася у видавництві "Лі- тература і мистецтво" поді- ляється на три частини: до першої увійшло 32 вірші, до другої — 51 і до третьої (ранні поезії та експеримен- ти) — 31 вірш.

Збірка відкривається ко- ротким словом поета, яке він написав в Києві 1969 р. "Двоє слів читачеві", де він пише: "Поет повинен бути людиною. Такою, що повна любові, долає природне по- чуття зневажливості, звільню- ється од неї, як од скверни. Поет — це людина. Насам- перед".

Збірка поезій І. Калинця і

В. Стуса появилася у видав- ництві "Література і мис- тецтво" без відома і згоди авторів.

СТАРІ АРГУМЕНТИ

Продовження із Ст. 3.

Українці в Канаді є кана- дійськими громадянами, а не тільки якісь емігранти, і вони мають право вимагати від свого прем'єра, щоб він від- держкавав їхні бажання та по- чуття у внутрішній та зовніш- ній політиці своєї країни. Ви- глядає, що Монтреалер Нах- ріхтен уважає себе ще газе- тою німецьких емігрантів, і це не ерозуміла, що канадій- ськими не є лише англієти та французи, але всі етнічні гру- пи цієї країни.

Подруге — "Монтреалер Нахріхтен" закидає сенато- рові Якукові, що прем'єр Трудо не має права втруча- ться у внутрішні справи ССС Р. Україна не є внутрішньою справою Советського Союзу

Продовження на Ст. 6.

CRISIS IN BONNYVILLE

by W. Asper

Bonnyville, Alberta. Population 2500. Less than 50 percent French. The other half — Ukrainians, Germans and others. In March of this year the town exploded.

Not in a big way. But big enough to let us all know, everywhere in the country, that it can happen again in a much bigger way.

The issue springs from the Federal government's idea of English-French bilingual districts. The idea, originally coming out of the research of the Royal Commission on Bilingualism and Biculturalism calls for 35 areas of the country to be specially marked off as areas which will provide all government services in English and French for the sizable English and French populations in these districts. The hope of the B & V Commission is that provincial and local services would follow suit and also bilingualize their services.

That's what happened in Bonnyville.

It was a symbolic issue. The town council had to deal with a motion to make the decal on municipal vehicles bilingual. The town council voted three to three. The mayor, on the principle of accommodating the minority,

voted to break the tie in favour of bilingual decals.

The people of Bonnyville reacted with hostility. The extremists refuse "to have Bonnyville turn into a little Quebec". "Why don't they pack up and go to Quebec where they belong?" In essence the opposition insists that Bonnyville (and Alberta?) must be only English speaking. It is an intolerance for another Canadian language.

However, Bonnyville must realize, as must every city in Canada, that linguistic and cultural plurality is in the very nature of our society. To insist on "kicking the French out" in Bonnyville is the same principle as separating Quebec from Canada. It's an admission of intolerance which will disunify Canada.

To keep Canada united we must respect other linguistic groups and their right to obtain services in their own languages. But how can this respect be created? It is my belief that respect would grow if we start speaking about the rights of all Canadian languages to be recognized in the appropriate areas.

It's strange that Ukrainians in Bonnyville are defending English as their social language. Why aren't they defending Ukrainian? Both are Canadian languages. Both are equally valuable socially. Yet Ukrainians are not demonstrating that they feel about their language as do the French. They do not respect their own language and undoubtedly these same people are the ones to criticize the French.

Why defend English as there's no chance that it will be in danger of disappearing. English will continue to be the common language of all citizens of Bonnyville. English will continue to come over television and radio, through the school system and through government. English will dominate everything and will still be the language of unity in Bonnyville.

And what about the decal? It is an attempt by one of Bonnyville's social languages to be recognized. I call them social because it's at this point that the B & V Commission is wrong. If one of the groups wants to be recognized then all the groups should be recognized. To be consistent, the languages of other large social groups (all those that want it) — Ukrainian and German — should also be put on the municipal seal. That

would show that the Ukrainians also respect their language and I feel that if this were the case then the English language opposition to French would collapse. After all, how many Englishmen are there in Bonnyville?

A large measure of the problem rests with Ukrainians. In many other towns and cities in Canada, Ukrainians are learning to speak to French in French. And why not? We're now becoming aware that by doing this we can expect the French to speak to Ukrainians in Ukrainian. It's a mutual sensitivity. You become conscious of a respect for languages when you have a particular one of your own. Both Ukrainians and French are well established social minorities in Bonnyville and both have much to benefit from recognizing the wishes of the other.

A word to the Ukrainians — by becoming conscious of the value and rights of Ukrainian in your town, and wanting to respect the same rights for the French, you'll do much to promote harmony among our Canadian linguistic groups. But it has to start with you — each of you. To accomplish this you'll have to develop a consciousness of the Ukrainian community and of the Ukrainian nationality in Canada. If its right to have French as a Canadian language; if its right to have English and Eskimo recognized as part of our language heritage, its also right for you to proudly say that Ukrainian is a Canadian language — and — that in Bonnyville, Canadians will come to recognize that all languages used by large groups of people will have an equal place in our society.

КАНАДСЬКІ ЕТНІЧНІ СТУДІЇ

Продовження із Ст. 1.

тету. Проф. Біда, президент айділу Слов'янських Наук при Оттавському Університеті, також був президентом Комітету, який організував програму цієї зустрічі. Слід згадати, що до цього Комітету належать сенатор П. Юзик, проф. Ісаїа і проф. Т. Круковський.

При кінці триденної конференції, було прийнято нову конституцію та вибрано нову Управу. Із прийняттям нової конституції "Між-Університетський Комітет Канадських Слов'ян офіційно перебрало нову назву "Асоціація Канадсько-Етнічних Студій". Нова назва докладніше відзеркалює мети і зацікавлення цієї організації.

До нової Управи належать: Голова — проф. К. Джайнен (Оттавський Університет); перший заступник: проф. С. Босніч (Унів. Нового Браунсвіку); другий заступник: проф. А. Камбел (Оттавський Унів.) секретар-скаржник: пан С. Яворський (Оттава); члени: проф. Б. Бошоркіа (Карлтон Унів. Оттава); проф. Т. Круковський (Оттавський Унів.); др. Кейлж (Монреаль). Голова айдівничого комітету: проф. Стронг (Карлтон Унів. Оттава).

Поміж майбутніми запланованими заняттями Асоціації Канадсько-Етнічних Студій є дальш досліддя над етнічними групами, видання книжок і заснування цен-

тріа для канадсько-етнічних студій.

Крім поважних есеїв відбулися також і більш примемні розвагові хвилини. На одному бенкеті в "Шато Доріе" готелі, достойний І. Яремко відчитав цікаву промову, як представляти провінційного Уряду. Читачи з аірша Т. Шевченка "Ісаїа", Яремко підкреслила пристрасну любов до саобди не тільки українців, але всіх слов'ян. Достойний пан Яремко, наа'язучи до різних прикладів, указав на неопіненний аклад слов'ян у канадську культурну мозаїку.

Достойний пан Станбурі, міністер "Інформейшен Канада" та громадянина, представив чотири мети уряду щодо участі етнічних груп у канадському житті:

1. інтеграція нових імігрантів і першого покоління,
2. лінгвістичне та культурне ажижаання та розаиток,
3. прийняття етнічних груп у канадське життя та їхня більш інтенсивна участь у канадському житті,
4. обмін культури поміж етнічними групами.

"Канада має унікальну нагоду зберегти таку націю, яку умовами модерного саіту аимагають — одна, у котрій багато різних людей можуть разом жити. Ми маємо таку націю, і я певний, що ми її збережемо!" (Станбурі).

I.M.

СТАРІ АРГУМЕНТИ

Продовження із Ст. 5.

у такому розумінні як Касбек є внутрішньою справою Канади. Україна є, хоч на папері, самостійною республікою у складі Советського Союзу, у параграфі 17 Советської Конституції стоїть: "Кожна складова республіка Советського Союзу має право відлучитися від СССР." Такого права не має ніяка провінція Канади, і ідеа канадійській конституції нема мова про право сепаратизму провінцій.

Як репрезентант країни, яка своєю найбільшою цінністю уажає особисту волю асів своїх громадян, прем'єр Трудо повинен стаати в обороні асів людей, яким це право аідбране.

Час уже, щоб ми, українці в Канаді стали в обороні цих прав, які дає нам ця країна. Якщо будемо болятися стаати а нашої обороні, так як деякі наші чинники болялися стати у своїй обороні після проти-українських аиступів прем'єра Труда, то далі будуть поаялятися такі статті як оце у "Монреалер Нахрістен", які оборнюють нашу українську спрау.

Зеновій Заарич

SHORT COURSE -- CONVERSATIONAL UKRAINIAN

Arrow Educational Agency

84 ELM STREET

WESTFIELD, N. J. 07090

— LEARNING SYSTEMS —

UKRAINIAN
Language Record Course

LEARN UKRAINIAN -- THE LANGUAGE OF YOUR PARENTS AND GRANDPARENTS. CARRY ON YOUR CULTURAL HERITAGE.

IF YOU EVER PLAN A VISIT TO THE UKRAINE THIS WOULD BE A BIG ASSET.

FOR ONLY \$ 4.95 PLUS 50¢ FOR POSTAGE & HANDLING, YOU CAN LEARN A 20 LESSON RECORD PROGRAM OF BASIC MODERN CONVERSATIONAL UKRAINIAN, QUICKLY AND EASILY.